

Spása pro všechny

Hošťálková 10. 6. 2018

Písně: 170, 219, 165, 474, 636

Čtení z Písma: Skutky apoštolů 11, 1 - 8

Text kázání: 1.ep. Timoteova 2, 4

Milí bratři a sestry,

při četbě Skutků apoštolských si znovu uvědomujeme, jak obrovský to musel být zlom, když se někteří z apoštolů odvážili zvěstovat evangelium pohanům a přijmout je za své bratry a sestry. Pro Petra to musel být veliký zápas a dalo mu to velké přemáhání, než vůbec vešel do pohanského domu. Jenom si to představme: od malička neslyšel nic jiného než: „*Nesmíš se stýkat s těmi, kteří nevěří v jediného Boha! Nesmíš vstupovat do jejich domů. Nesmíš s nimi ani jíst! Nesmíš si mezi nimi hledat přátele ani svou budoucí ženu. Ty si musíš uchovat víru svých otců. Musíš být jiný než oni. Je to tvůj úkol, tvé poslání.*“

Dnes nás to nejspíš zarazí, možná i pohorší. Proč taková výlučnost a uzavřenost? Kde se taková nadřazenost vzala? Jakým právem? Ono to ale jinak ani nebylo možné. Jak jinak si mohli Židé uchovat svou jedinečnou a odlišnou víru, když byli obklopeni takovým mořem náboženských směrů, které neznaly a nechtěly znát, co je to věrnost jedinému Bohu. Je to jeden veliký zázrak, že si tak malý, vojensky i kulturně bezvýznamný národ dokázal podržet svou víru a přežít i to nejhorší pronásledování. A kdyby jen to, Izrael přežil i ztrátu vlastní země, politické samostatnosti, dokonce i zboření svého jediného chrámu. Jak jinak si mohli, jako menšina, uchovat svou víru než tím, že se důsledně oddělili a uzavřeli. Svou odlišnost si uvědomovali s každým jídlem, i každou sobotou. Také i ty zvláštní třásně na šatech jim připomínaly Boží přikázání.

A nyní se vžijme do toho, že Petr najednou slyší Boží hlas, který ho nutí k tomu, aby to všechno v jednom okamžiku popřel. Aby se zcela změnil. Aby vešel do pohanského domu a sedl si za stůl s římským důstojníkem. Aby tohoto cizího člověka přijal do společenství vyvoleného národa, stal se mu bratrem a na všechny dřívější rozdíly zapomněl. Bylo to vůbec možné?

Ne, toto možné jednoduše nebylo! Tak radikální a náhlé změny není schopen žádný z nás. A Petr to dokázal jen proto, že byl ochoten naslouchat Božímu slovu a nezakrýval si oči před tím, čeho byl svědkem. Nešlo to najednou a bez problémů. Nejprve mu to Pán Bůh naznačil ve vidění. Pak se domáhali vstupu do domu tři neznámí lidé. Poté s nimi Petr musel jít dva dny cesty, aby se setkal s velitelem římském posádky. Když pak viděl dychtivost, se kterou ten cizí člověk naslouchal evangeliu, začínalo mu svítat. Ovšem Petrovo srdce se otevřelo konečně dokořán teprve když slyšel, jak se ten cizinec hlasitě modlí a chválí Boha. Petr jej objal a pokřtil. Rozumíme, jak dlouhou cestu musel Petr ujit? Ten, který už mohl být pyšný na to jakou má v církvi autoritu, si musel pokorně přiznat: „*Pane, ty mne vždycky předběhneš. Ty děláš víc, než si já umím představit. Tvá milosrdenství jsou nová každého jitra.*“

Právě taková má být i naše víra. Ne, že se na něčem zasekneme a do omrzení budeme opakovat stále to samé. Víra se nespokojuje a spokojit nesmí pouze s tím, co jsme se kdysi naučili, co jsme pracně vybojovali a co se nám zdá být pevné a jisté. Víra znamená odvahu jít dál. Víra znamená pozorně naslouchat, otevřít oči, otevřít srdce a nebát se změn. Nebát se nových věcí. Vždyť Pán Bůh není žádný setrvačnický, ani neměnný přírodní zákon. On není jako hvězdy, které obíhají po stále stejných drahách. Bůh, ve kterého jsme uvěřili, je Bůh živý, Bůh jednající. Je to Bůh změn, který nás vede stále dál, protože každý den tvoří něco nového, pro nás nečekaného, ale krásného, dobrého a obohacujícího.

To však neznamená, že by ty staré věci, postoje a názory, které je potřebné opouštět, byly od samého počátku špatné nebo zbytečné. Právě naopak. Když se Petr začal stýkat a jít s pohany nemusel proto odsoudit své rodiče a učitele, kteří ho vychovávali v oddělenosti. To všechno bylo ve své době správné, důležité a potřebné. Kdyby Petr přísně nedodržel židovské zvyky, jak by si mohl v pohanské Galileji uchovat víru v jediného Boha a jak by ji potom mohl předat dychtivému Římanovi, který si ho k sobě zavolal. Petrova oddělenost a uzavřenost teprve nyní došla svého cíle a naplnění. Nic, co Petr až dosud vyznával a dělal, nebylo touto změnou znehodnoceno. V určité chvíli a situaci to mělo svou jedinečnou a nezastupitelnou cenu. Ale ta chvíle nyní skončila! Bůh na rozdíl od nás nepřeshlapuje na místě, ale jde stále dál. A přitom zůstává sám sobě věrný. Věrný všemu, co kdy udělal a řekl. To je to úžasné a jedinečné. Jenže my lidé to tak málokdy chápeme.

Teprve když apoštolé začali křtít pohany, vyšlo najevo, proč bylo tak důležité, aby se Židé celá staletí oddělovali a žili rozptýleni po celém světě. Teprve nyní se ukázalo, jak veliký význam mělo, když vedle jediného chrámu vybudovali snad v každém větším městě synagogu, kde se místo obětí konaly společné modlitby a četlo z Písma. To vše, co se až dosud mohlo zdát samoúčelné a do sebe uzavřené, docházelo nyní svého smyslu a naplnění. Vždyť právě odtud, z těch podivných a do sebe uzavřených ulit, ve kterých Izrael po věky odolával světu, náhle vyjde do světa ta úžasná zvěst, radost a naděje: „*Bůh miluje všechny lidi. On chce zachránit každého. V Ježíši Kristu je ke všem stejně spravedlivý a milosrdný.*“ A ještě dříve, než to ti nejbystřejší pochopí, už se to děje. Bůh sám tak jedná před našima očima a my můžeme jen hledět a nevěřit vlastními očima.

Je to dobré a velmi obohacující vidět ty, kteří se dovedou změnit pod tlakem poznání pravdy, kteří dokáží zvážít své dosavadní názory a udělat v životě nový krok. Takového jednání je schopen jen člověk, který není pyšný. Ten, kdo nelpí na obraze světa, který si sám vytvořil a má odvahu v pokoře jej začít stavět znovu.

Býváme v církvi někdy velmi zatvrzelí a uzavření sami do sebe. Pyšní na to, co jsme kdysi vybojovali, promysleli a zachránili. Bojíme se změn. Chceme zůstat věrní, jenže místo toho, abychom byli věrni Bohu, jsme věrni svým vlastním zvykům a vzpomínkám. Hrozí to každému - zabydlet se ve svých poznáních a dál se už neměnit. Zastavit se na cestě, na kterou nás povolal náš Pán. Proto je tu ale společenství církve, abychom si navzájem pomáhali a nenechali nikoho, aby obdivoval sám sebe, ale spolu s ostatními se vydával na další nesnadnou cestu víry a naděje.

Na příběhu o Petrovi a Kornéliovi je krásné sledovat, jak se lidé navzájem potřebují. Kornélius potřebuje Petra, aby mohl uvěřit. Ale také Petr potřebuje Kornéliu, aby se dokázal vzdát svého starého myšlení, strachu a uzavřenosti. Podobně potřebují nejen děti své rodiče, ale i rodiče své děti, aby viděli, kam vedou jejich životní postoje. Slabí potřebují silné ale i silní slabé, aby jejich síla sloužila

dobrému. Nemocní potřebují zdravé ale i zdraví nemocné, aby si uvědomili jaké nezasloužené možnosti mají. Stejně tak se navzájem potřebují věřící i nevěřící. Ti, co již našli i ti, co teprve hledají. My jim smíme předávat svědectví víry a oni nám kladou otázky, které si sami nechceme připustit.

Můžeme si také sečíst, kolikrát v onom příběhu zasahují andělé. Nebýt Pána Boha nikdy by se ti dva - Petr a Kornélius - nesetkali. I my bychom mohli vyprávět, jak nás Pán Bůh podivuhodně vedl. Kolik zdánlivých náhod časo vedlo k tomu, že jsme se vůbec začali zabývat myšlenkou na Boha, číst si v Bibli a vejít do kostela. Pán Bůh to dovede tak zrežírovat, že se člověku dokonce zdá, že to on sám Boha hledá, nalézá a objevuje. Když ale pak vidí, jak podivuhodně to vše do sebe zapadá, jak si ho Bůh připravoval a jak ho k sobě den za dnem přitahoval, musí vděčně povědět. Díky Pane, žes mě k sobě vedl. Je to tvá zásluha, tvé dílo a tvoje milost.

To rozhodující se pak ale vždy odehraje mezi člověkem a člověkem. Žádný anděl nemá právo zvěstovat evangelium. Tuto výsadu a radost svěřil Pán Bůh pouze nám, hříšným lidem. Je to neuvěřitelná milost, důvěra a odpovědnost. Nikdo jiný než my lidé nemůže našim bližním zvěstovat Ježíše Krista a tak jim ukazovat ke svobodě z jejich uzavřenosti a samoty. Nikdo jiný to za nás neudělá. Dá se skoro říci, že jejich záchrana je v našich rukou, v naší ochotě nechat se použít.

V příběhu mají andělé mnoho práce s tím, než se jim podaří přivést Petra do Kornéliova domu. Pak ale musí ustoupit do pozadí. Pomoc, kterou jsme našli v Ježíši Kristu, může člověku předat zase jen člověk. V tom je také největší cena a smysl našeho života. V tom, že můžeme jeden druhému pomáhat, ano, jeden druhého zachraňovat.

Amen.